

Työvoimapoliittisen lausunnon antaminen

KANTELU

Kantelija on 20.4.2021 oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa arvostellut Hämeen TE-toimiston menettelyä. Kantelija on arvostellut työttömyysturva-asiansa käsittelyn viipymistä. Kantelija oli ilmoittautunut työnhakijaksi 19.2.2021. TE-toimisto oli lähettänyt JHL-työttömyyskassaan aluksi puutteellisen lausunnon ja työttömyyskassan pyynnöstä myöhemmin uuden lausunnon. Kantelija on arvostellut TE-toimiston tekemää tulkintaa siitä, että hänellä ei ole oikeutta ansiopäivärahaan. Kantelijan haettua työttömyysetuutta Kelasta hänen työttömyysetuushakemuksensa oli siirretty JHL-työttömyyskassaan, ja Kela oli 19.4.2021 kehottanut häntä pyytämään TE-toimistoa lähettämään työvoimapoliittisen lausunnon työttömyyskassalle.

SELVITYS

Uudenmaan ELY-keskus (jäljempänä ELY-keskus) on antanut 27.8.2021 päivätyn lausunnon, jonka liitteenä on Hämeen TE-toimiston (jäljempänä TE-toimisto) 28.7.2021 päivätty selvitys asiakirjoineen. Lausunto ja selvitys lähetetään kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen ohessa.

Selvityksen mukaan kantelija oli 19.2.2021 tehnyt verkkopalvelun kautta työhaun muutosilmoituksen, jossa hän oli ilmoittanut määräaikaisen työnsä päättyvän 21.2.2021 ja jäävänsä työttömäksi 22.2.2021 alkaen. Kantelija oli ilmoittanut hakevansa työttömyyspäivärahaa, maksajana Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa. TE-toimisto oli antanut 1.3.2021 esteettömän työvoimapoliittisen lausunnon työttömyyskassalle 22.2.2021 alkaen. Työttömyyskassa oli 19.3.2021 pyytänyt tarkentamaan lausuntoa siltä osin, oliko päätynyt työ järjestetty julkisesta

työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:ssä säädetyn työllistämismääräyksen nojalla. TE-toimisto oli 23.3.2021 antanut lisälausunnon, jossa on tarkennettu kantelijan palkkatuetun työn päättyneen kaupungilla 21.2.2021 ja että palkkatuki oli myönnetty työttömyyden keston perusteella.

Kantelija oli 31.3.2021 ilmoittanut TE-toimistoon, että työttömyyskassa pyysi lausuntoa, jossa näkyisi, että kyseessä oli velvoitetyö. Työttömyyskassa oli viranomaisten TE-puhelinpalvelun kautta 9.4.2021 pyytänyt täsmennystä asiakkaan lausuntoon. Kantelijalle oli 14.4.2021 selvitetty, että kyseessä ei ole ollut velvoitetyö ja että kassalle annettu lausunto oli pätevä. Kantelija oli 15.4.2021 sähköpostitse pyytänyt työvoimapolitiittista lausuntoa lähetettäväksi Kelaan, ja lausunto oli lähetetty 16.4.2021. Kantelija oli 19.4.2021 ilmoittanut saaneensa Kelasta päätöksen, että kassan työssäoloehdon pitäisi täytyä. Kantelija oli samalla ilmoittanut, että Kela oli ilmoittanut asiasta työttömyyskassalle ja lähettänyt kantelijan hakemuksen sinne. Myös TE-toimisto oli ohjannut kantelijaa kysymään asiasta vielä työttömyyskassasta. Esteetön työvoimapolitiittinen lausunto (1.3.2021 ja täydennetty 23.3.2021) työttömyyskassaan oli ollut voimassa koko työssäoloehdon selvittämisvaiheen ajan.

RATKAISU

Oikeusohjeita

ELY-keskuksen lausunnossa on todettu, että työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista (1556/2016) säädetään kuntoutus-, koulutus- tai työntekomahdollisuuden järjestämisen merkitsemisestä työvoimapolitiittiseen lausuntoon. Asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan jos työnhakija osallistuu työllistymistä edistävään palveluun, joka järjestetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 11 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentin mukaisen velvoitteen perusteella, palvelun järjestämisperusteesta on mainittava palvelun alkaessa annettavassa työvoimapolitiittisessä lausunnossa. Pykälän 2 momentin mukaan jos työnhakija on ollut työssä, joka on järjestetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun työllistämismääräyksen perusteella, työn järjestämisperusteesta on mainittava työn alkaessa annettavassa työvoimapolitiittisessä lausunnossa. Tiedot voidaan antaa myös muulla soveltuvalla tavalla. Pykälän 3 momentin mukaan palkkatuetun työn alkaessa annettavaan työvoimapolitiittiseen lausuntoon on merkittävä tieto palkkatuen myöntämisestä ja mille ajalle palkkatukea on myönnetty. Tiedot voidaan antaa myös muulla soveltuvalla tavalla.

Hyvästä hallinnosta säädetään hallintolaissa (434/2003), jonka 1 §:n mukaan kyseisen lain tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa samoin kuin hallinnon palvelujen laatua ja tuloksellisuutta.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Arviointi

ELY-keskuksen lausunnon mukaan TE-toimisto oli merkinnyt tiedon palkkatuesta työn alkaessa 19.8.2020 annettuun lausuntoon. Lausunto oli toimitettu Kelalle. Uudenmaan ELY-keskuksen TE-toimistoille antaman menettelytapaohjeen mukaan, jos asiakas palkkatukijakson jälkeen ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi, tulee TE-toimiston lausuntoa antaessaan tarkistaa, onko tieto palkkatukijaksosta lähtenyt jo edellisessä lausunnossa oikealle maksajalle vai tuleeeko tieto toimittaa uudelleen muuttuneelle maksajataholle. ELY-keskus on todennut, että TE-toimisto ei ollut toimittanut tietoa palkkatukityöstä työttömyyskassalle 1.3.2021 antamassaan lausunnossa menettelytapaohjeen mukaisesti. TE-toimisto oli kuitenkin 23.3.2021 työttömyyskassan pyynnöstä antanut tarkentavan lausunnon, jossa on todettu asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaisesta palkkatukityöstä. Jos kyse olisi ollut työstä, joka on järjestetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun työllistämisveloitteen perusteella, työn järjestämisperusteesta olisi mainittu täsmällisesti lausunnossa.

ELY-keskuksen mukaan työttömyysetuuden maksajan toimivallassa olevan työttömyysturvalain 5 luvun 4 a §:n 1 momentin mukaan palkkatuetussa työssä työssäoloehtoon luetaan 75 prosenttia niistä kalenteriviikoista, jotka henkilö on ollut 4 §:ssä tarkoitetussa työssä. Mahdollinen pyöritys tehdään alaspäin lähimpään täyteen kalenteriviikkoon. Jos palkkatuettu työ on järjestetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n nojalla, työssäoloehtoon luetaan kuitenkin kaikki työssäoloehdon täyttävät kalenteriviikot. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan palkkatukitiedon viivästyksellä ei ole asian käsittelyn kannalta ollut ratkaisevaa merkitystä, sillä työttömyyskassa on saamansa tarkentavan tiedon jälkeen edelleen pyytänyt tietoa palkkatukiperusteesta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan 23.3.2021 toimitetun lausunnon perustelutieto on asetuksen 4 §:ssä säädetyn mukainen ja siten palkkatukiperusteen osalta riittävä työssäoloehdon kertymisen selvittämistä ja päätöstä varten. ELY-keskuksella ei ole tiedossa perustetta, miksi lausunnossa 23.3.2021 annettua tarkentavaa lisätietoa ei ole työttömyyskassassa huomioitu tai pidetty riittävänä.

Totean, että viranomaisen on kaikissa asian käsittelyvaiheissa oltava huolellinen hallintolain 1 §:ssä säädettyjen hyvän hallinnon ja lain 7 §:ssä säädettyjen asian käsittelyn ja palvelun asianmukaisuutta koskevien periaatteiden mukaisesti. Saadun selvityksen ja lausunnon perusteella TE-toimiston työttömyyskassalle 1.3.2021 antama lausunto on ollut puutteellinen eikä sitä ollut laadittu TE-toimistoille annettujen menettelytapaohjeiden mukaisesti. Työttömyyskassan pyynnöstä TE-toimisto oli antanut 23.3.2021 tarkentavan lausunnon, ja työttömyyskassa oli vielä

9.4.2021 epäselväksi jääneestä syystä pyytänyt täsmennystä lausuntoon. Kantelijan työttömyysturva-asiaa ei ole käsitelty TE-toimistossa riittävän huolellisesti.

Toimenpiteet

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kiinnitän Hämeen TE-toimiston huomiota huolellisuuteen työttömyysturva-asian käsittelyssä ja työvoimapolitiittista lausuntoa annettaessa.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Irma Tolmunen